

Motion till riksdagen 2006/07:Kr202

av **Birgitta Sellén (c)**

Placering av fornfynd i museer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att fornfynd ska visas så nära fyndplatsen som möjligt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att samernas konst ska återföras till samernas museum.

Motivering

Människor runt om i landet har återupptäckt den svenska historien. Det är bra för det ger kontakt med våra rötter, samtidigt som det ger kunskap inför framtiden. Det ger också kunskap om hur människor bott, rest, umgåtts, handlat, träffat andra och om att Sverige därför i dag har en befolkning med mycket olika släkthistorier och släkttrötter.

Runt om i landet finns fynd av olika dignitet som berättar om hur våra förfäder reste till olika länder som ligger många hundra mil bort och som måste ha upplevts som en enorm upplevelse. De hade föremål med sig tillbaka till sina hembyar som vi i nutid hittar i marken vid arkeologiska utgrävningar. En del av de fynd som görs kan visas upp på läns museer och andra lokala museer, men när man hittar stora värdefulla fynd får man inte behålla dem nära fyndplatsen utan de ska skickas till exempelvis Statens historiska museum i Stockholm. Om fynden anses vara av nationellt intresse ska de vara tillgängliga för forskare, säger man, och det innebär att de förvaras i huvudstaden. Det bör i stället vara så att fynden ska visas i museum så nära fyndplatsen som möjligt. Det är en nedlåtande och överlägsen hållning att människors berättigade inställning att få ta del av sin egen historia förringas. Forskning kan mycket väl bedrivas vid andra museer än vid museer i Stockholmsregionen.

Till råga på allt förvaras ofta fynden i källarlokalerna, vilket innebär att allmänheten inte har möjlighet att se fynden.

Fel! Okänt namn på

På Historiska museet anføres att man oftast är välvilligt inställd till att låna ut fynden, men det finns också exempel på att så inte är fallet.

Inför den heliga Birgittas jubileumsår fick till exempel inte föremål lånats till hennes hemläns museum i Östergötland.

Stigeskatten, som är Norrland största silverskatt, har fått lånas under några sommarmånader till Sundsvalls museum. Däremot anses den ha för stort värde för att permanent få visas i Sundsvall. Det är i och för sig roligt att den har så stort värde, men för befolkningen i Sundsvallsregionen är det sorgligt att inte kunna se sin skatt.

Det samiska kulturarvet behandlas på samma sätt. Samernas samlingar finns på Nordiska museet i Stockholm. Dess placering bör givetvis vara i samernas museum i Jokkmokk eller andra museer som samerna anser vara rätt plats.

Originalföremålen ska visas så nära fyndplatsen som möjligt. Givetvis ställs då krav på att museet ska garantera fyndens säkerhet.

Forskningens krav om tillgänglighet är visserligen viktigt, men forskningen behöver inte nödvändigtvis ske i Stockholm. Forskning bör kunna bedrivas vid respektive museum där föremålen finns placerade, oavsett om de finns i Jokkmokk, Norrköping eller Visby. Det bör för forskare finnas ett värde i att kunna besöka platserna där föremålen hittats, och då är det också naturligt att föremålen finns i nära anslutning till fyndplatsen.

Regeringen bör verka för att återlämna fornfynd och samisk konst till de museer som ligger nära ursprungsplatsen.

Stockholm den 19 oktober 2006

Birgitta Sellén (c)